

**УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ (УАОППП)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 11

ЛИСТОПАД 2012

**e-mail: uaoppp@online.ua
WWW.UAOPPP.COM.UA**

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО

1. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

1.1. VIII Міжнародна конференція з організаційної та економічної психології (4 - 6 жовтня 2012 року, м. Алчевськ, Луганська обл.)

1.1.1. Звіт про роботу конференції

1.1.2. Збірник матеріалів конференції

1.1.3. Сайти, де представлено інформацію про конференцію

1.1.4. Враження учасників конференції

1.2. Науково-практичний семінар «Методологія написання наукових публікацій з організаційної та економічної психології» (3 березня 2012, м. Київ)

2. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

2.1. III Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі» (24-25 травня 2012 р., Рига, Латвія)

2.1.1. Інформація про участь членів УАОППП в конференції

2.1.2. Враження учасників конференції

3. ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА УАОППП

3.1. Створення нового осередку УАОППП (м. Горлівка, Донецька обл.)

3.2. Про святкування 10-річчя УАОППП (21 грудня 2012 р., м. Київ)

4. НОВІ ВИДАННЯ, ПІДГОТОВЛЕНІ ЧЛЕНАМИ УАОППП

5. ФАХОВИЙ ЗБІРНИК «ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ. ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ» (№№ 31, 32, 2011р.; №№ 33, 34, 2012 р.)

6. ВІТАННЯ ЧЛЕНІВ УАОППП З ПРОФЕСІЙНИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Перед Вами – черговий (№ 11) Інформаційний бюлетень Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП).

Цей номер Інформаційного бюлетеня містить інформацію про основні події в діяльності Української асоціації організаційних психологів та психологів праці протягом *січня-листопада 2012 р.*

У **першому розділі** Ви знайдете інформацію про **активність членів УАОППП в Україні**, зокрема, звіти про VIII Міжнародну конференцію з організаційної та економічної психології «Психологія організаційного розвитку сучасних організацій в сфері освіти, промисловості та бізнесу» (4-6 жовтня, 2012р., м. Алчевськ, Луганська обл.) та науково-практичний семінар «Методологія написання наукових публікацій з організаційної та економічної психології» (3 березня 2012 р., м. Київ).

Другий розділ включає інформацію про **активність членів УАОППП за кордоном**, насамперед, участь членів УАОППП в III Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі» (24-25 травня 2012 р., м. Рига, Латвія) та їх враження про дану конференцію.

Третій розділ інформує про **внутрішньо-організаційну роботу УАОППП**. Тут представлено, насамперед, інформацію про створення нового осередку УАОППП в м. Горлівка Донецької обл. Особливо Вашу увагу звертаємо на те, що в цей розділ включена *інформація про святкування 10-річчя УАОППП, яке відбудеться 21 грудня 2012 р. в м. Києві.*

Четвертий розділ знайомить з **новим виданнями**, підготовленими членами УАОППП (монографіями, навчальними посібниками, методичними рекомендаціями тощо).

П'ятий розділ інформує про зміст останніх номерів **фахового збірника** «Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія» (№№ 31, 32, 2011р.; №№ 33, 34, 2012 р.) та вимоги до оформлення статей для даного фахового видання.

І завершує збірник **шостий розділ**, який включає вітання членів УАОППП з професійними досягненнями.

Сподіваємося, що інформація, включена до даного Інформаційного бюлетеня, буде корисною для Вашої професійної діяльності і сприятиме підтриманню та встановленню нових професійних та міжособистісних контактів.

Запрошуємо всіх Вас долучись до підготовки та святкування **10-річчя**
УАОППП, яке відбудеться 21 грудня 2012 р. в м. Києві!

З повагою,

*Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, д-р психол. н., проф. -
головний редактор; Креденцер Оксана, к. психол. н. - заступник головного
редактора;*

*Члени редакційної колегії: Філь Олена, к. психол. н., доцент; Ковальчук
Олександр; Терещенко Кіра, к. психол. н.; Івкін Володимир, к. психол. н.*

м. Київ, листопад 2012

1. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

1.1. VIII МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ «Психологія організаційного розвитку сучасних організацій в сфері освіти, промисловості та бізнесу» (4-6 жовтня 2012 р. м. Алчевськ, Луганська обл.)

1.1.1 Звіт про роботу конференції

На початку жовтня цього року у місті металургів, коксохіміків та будівельників, названого ім'ям свого засновника – відомого підприємця, банкіра та мецената Олексія Алчевського, відбулася видатна як для самого Алчевська, так і для наукового світу

подія – VIII Міжнародна конференція з організаційної та економічної психології. Конференцію було проведено на базі *Донбаського державного технічного університету* і присвячено його 55-ій річниці заснування. Організаторами конференції

виступили лабораторія організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці, Центр організаційної та економічної психології, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін і Центр

планування кар'єри, Алчевський осередок Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці й німецька психолого-консультативна фірма «PSYCON». До Алчевську з'їхалося понад 65 науковців та освітян із різних регіонів України, були й закордонні гості. Загальна кількість учасників перевищила 100 осіб.

До складу **наукового комітету** увійшли: Максименко Сергій Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, голова товариства психологів України; Чепелева Наталія Василівна, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України; Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; Болтівець Сергій Іванович, доктор психологічних наук, професор, заступник директора Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України; Антощенко Микола Іванович, ректор Донбаського державного технічного університету, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри «Охорона праці»; Семірягін Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи Донбаського державного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної металургії та хімії; Патерикіна Валентина Василівна, проректор з науково-педагогічної роботи Донбаського державного технічного університету, кандидат філософських наук, доцент, завідувачка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін; Заблодський Микола Миколайович, проректор з навчальної роботи Донбаського державного технічного університету, завідувач кафедри «Електричні машини та апарати»; Пристюк Володимир Миколайович, голова Луганської обласної державної адміністрації, кандидат економічних наук; Цимбал Ірина Іванівна, начальник управління освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації; Турбан Вікторія Вікторівна, кандидат

психологічних наук, доцент, Вчений секретар Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Філь Олена Анатоліївна*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Лебедева Наталія Геннадіївна*, директор ТОВ «Центр планування кар'єри», керівник Алчевського осередку УАОППП, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донбаського державного технічного університету.

До складу організаційного комітету увійшли: *Бутенко Лариса Василівна*, редактор газети «Імпульс», старший викладач кафедри української мови Донбаського державного технічного університету; *Джурелюк Олена Тадеушівна*, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донбаського державного технічного університету;

Єфимова Ірина Вікторівна, практичний психолог, провідний спеціаліст сектору сприяння працевлаштуванню випускників і студентів Донбаського державного технічного університету; *Івкін Володимир Миколайович*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Ковальчук Олександр Сергійович*, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Лагодзінська Валентина Іванівна*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України; *Петров Костянтин Валерійович*, президент футбольного клубу «Сталь», кандидат економічних наук; *Самойленко Дмитро Олександрович*, викладач Краснолуцького гірничо-промислового коледжу.

З приводу відкриття конференції надійшли привітання від Луганської обласної держадміністрації, Луганського обласного управління освіти та Ачевської міської ради. Привітали всіх присутніх із цим довгожданим та значним заходом *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-

секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка

НАПН України, голова Товариства психологів України; *Антощенко Микола Іванович*, ректор Донбаського державного технічного університету, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри «Охорона праці»; *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці та

привітання від члену координаційної ради європейської мережі організаційних психологів та психологів праці, директора психолого-консультативної фірми «PSYCON», *Уте Шмідт-Брассе*.

На пленарному засіданні було заслухано доповіді *Л.М. Карамушки*, члена-кореспондента НАПН України, доктора психологічних наук, професора, завідувачки лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, президента Української асоціації

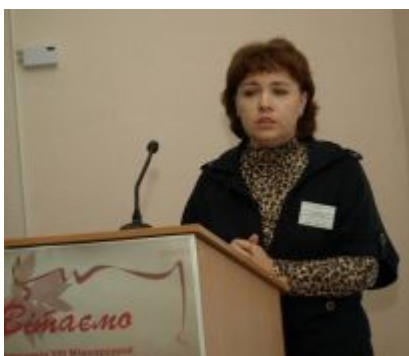

організаційних психологів та психологів праці; *О.В. Креденцер*, кандидата психологічних наук,

наукового співробітника лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Г.І. Гайка*, доктора

технічних наук, професора, завідувача кафедри зовнішньоекономічної діяльності, керівника відділу міжнародних

відносин Донбаського державного технічного університету; *В.М. Вакуленко*, доктора

педагогічних наук, професора, завідувачки кафедри загальноосвітніх та фундаментальних дисциплін

Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля та *І.А. Андрєєвої*, кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов. Усі доповіді викликали жваві дискусії.

Після пленарного засідання учасникам конференції провели **оглядову екскурсію містом Алчевськом**, після чого здійснили **поїздку до школи-музею Бориса Грінченка**, заснованої відомою просвітителькою Христиною Данилівною Алчевською.

Закінчився перший день відкриття конференції дружньою вечерею в одному з ресторанів міста Алчевска.

Наступний день конференції було розпочато одразу двома, паралельно працюючими **секційними засіданнями**. В одній секції заслуховували доповіді учасників, в той час як в

іншій проводила **тренінг Уте Шмідт-Брасе**, член координаційної ради європейської мережі організаційних психологів та психологів праці, директор психолого-консультативної фірми «PSYCON» (Німеччина). Тренінг під назвою **«The problem solving process and its techniques – especially the card (facilitation) technique»**, дав змогу учасникам розглянути один із

варіантів вирішення проблемних ситуацій в колективах, застосовуючи карточну

технологію. Затишна атмосфера в аудиторії Уте Шмідт-Брассе сприяла плідній співпраці всіх учасників, викладанню ідей, думок та обміну враженнями.

Після невеликого кави-брейку, учасники секційних засідань помінялися аудиторіями й видами діяльності.

Загалом було заслухано доповіді та розглянуто **проблеми організаційної психології** стосовно сутності та основних виявів конкурентоздатності організації як умов організаційного розвитку; команди як важливого чинника забезпечення організаційного розвитку; ефективної взаємодії особистості та організації як важливої умови організаційного розвитку; мотиваційно-ціннісної сфери професійної діяльності та поведінки менеджерів та працівників організацій та проблем організаційного розвитку; ролі ділового спілкування та вирішення організаційних конфліктів в забезпеченні організаційного розвитку; організаційної культури як чинника забезпечення організаційного розвитку; підприємництва та проблем організаційного розвитку.

Після обіду всі зібралися разом для підведення **підсумків конференції та оголошення результату конкурсу на найкращу доповідь.**

Л. М. Карамушка, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної психології Інституту психології

ім. Г. С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці підвела підсумки конференції й оголосила результати конкурсу, за якими переможцями стали: в **Секції 1** *перше місце* посів Олександр Францев, асистент кафедри загальної психології факультету психології Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського, *друге* – Марія Станіславська, аспірантка лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, а *третє* – Сергій Кононенко, старший викладач факультету лінгвістики Національного технічного університету України «КПІ». У **Секції 2** *перше місце* посіла Ольга Радченко, старший викладач кафедри психології Інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, м. Донецьк, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, *друге* – Ірина Сняданко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки і соціального управління Національного університету «Львівська політехніка», *третє* – Дмитро Самойленко, викладач Краснотульського гірничо-промислового коледжу.

Продовженням дня стала **поїздка у Донецький степ**, після якої учасники конференції завітали на екскурсію до **садиби Казимира Мсциховського**, де мали можливість представити, як жили на початку двадцятого століття дворяни. Садиба є прикладом зведення російської садиби в стилі італійської вілли. В парку на території садиби збереглися рідкісні види рослин, і учасники конференції мали змогу насолодитися цим видовищем теплим жовтневим днем.

Третього дня учасникам конференції надалася змога відвідати чарівне, мальовниче місце на березі Сіверського Донця, диво на скелях крейдяних гір, – монастирський ансамбль, який з 2004 року удостоєний статусу Лаври. **Свято-Успенська Святогірська Лавра** – старовинний монастир, одна з трьох головних святинь України, – вразила гостей конференції до глибини серця. Прогулянки осіннім лісом, насичення атмосферою чудодійних місць, милування красою та блиском Донця, дружня вечерея у затишному святогірському комплексі «Святоград» ще більше скріпили й без того тісну дружбу науковців-психологів.

Купа вражень, величезна кількість фотокарток на додаток до наукових відкриттів – весь цей безцінний багаж учасники алчевської конференції повезли з собою до різних куточків України, а хтось і за кордон.

Матеріал підготували:
Н.Г. Лебедева, А.О. Коток
*(Алчевський осередок Української Асоціації
організаційних психологів та психологів праці)*

1.1.2.Збірник матеріалів конференції

Матеріали конференції представлені у збірнику: «Психологія організаційного розвитку сучасних організацій у сфері освіти, промисловості та бізнесу : тези VIII Міжнародної конференції з організаційної та економічної психології (4-6 жовтня 2012 року, м. Алчевськ) / за наук. ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки. – К.-Алчевськ : ДонДТУ ; Центр планування кар'єри, 2012. – 142 с.»

Редакційна колегія: *С. Д. Максименко*, академік НАПН України, доктор психол. наук, професор; *Л. М. Карамушка*, член-кор. НАПН України, доктор психол. наук, професор; *М. І. Антощенко*, доктор техн. наук, професор; *В. В. Патерикіна*, кандидат філософ. наук, доцент; *О. А. Філь*, кандидат психол. наук, доцент; *О. В. Креденцер*, кандидат психол. наук; *В.М. Івкін*, кандидат психол. наук; *К. В. Терещенко*, кандидат психол. наук; *Н. Г. Лебедєва*, доцент; *О.С. Ковальчук*, *І. В. Єфимова* – члени оргкомітету.

Збірка відображає найбільш актуальні проблеми та напрями організаційного розвитку сучасних організацій у сфері освіти, промисловості та бізнесу, які нині розробляються українськими й зарубіжними науковцями та практиками.

Збірка розрахована на науковців, аспірантів, викладачів вищої школи та системи післядипломної освіти, менеджерів та персонал організацій, організаційних психологів, усіх, хто цікавиться сучасним станом розвитку організаційної психології.

Із збіркою можна ознайомитися в Інституті психології імені Г.С. Костюка, в провідних наукових бібліотеках України та у власній бібліотеці УАОППП, в бібліотеці ДонДТУ.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

Частина 1. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Максименко С.Д., Карамушка Л.М., Креденцер О.В. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ПОВЕДІНКА МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЧИННИК ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Карамушка Л.М. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ЗАХІДНИХ УЧЕНИХ ДО СУТНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Вознюк А.В. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СТАТІ ТА ВІКУ КЕРІВНИКІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ОЦІНКУ СКЛАДОВИХ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ДЛЯ УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Калініна О.В. КОНЦЕПЦІЯ «СТАВЛЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДО КЕРІВНИЦТВА ВЗАГАЛІ» ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ РЕСУРС ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Ковальчук О.С. ЗВ'ЯЗОК ТИПУ СПРЯМОВАНOSTІ КЕРІВНИКІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ліплянська О.В. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЧИННИК ЗАПОБІГАННЯ ПЛИННОСТІ ПЕРСОНАЛУ В КОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Пінчук Н.І. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЯК ВАЖЛИВОГО ЧИННИКА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Терещенко К.В. АНАЛІЗ ЕТНОПСИХОЛОГІЧНИХ ТИПІВ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Толков О.С. ОЦІНКА ПЕРСОНАЛОМ ІНІЦІАТОРІВ УВЕДЕННЯ ЗМІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Частина 2. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Розділ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ВИЯВИ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Вакулюк О.І. РОЗВИТОК БАЗОВО-УПРАВЛІНСЬКИХ ХАРАКТЕРИСТИК КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Васильєва І.Г. РОЛЬ ИГРОВОГО ПРОЕКТИРОВАНИЯ В РАЗВИТИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ

Корсакевич В.В. ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ВИКЛАДАЦЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ВНЗ ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Філь О.А. ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ

Філь О.А., Вакулюк О.І. ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА КОНКУРЕНЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Філь О.А., Корсакевич В.В. РОЗУМІННЯ ВИКЛАДАЦЬКИМ ПЕРСОНАЛОМ ОЗНАК КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ВНЗ ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Розділ 2. КОМАНДА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Задворний В.С. ІНТЕРПЕРСОНАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРАЦІВНИКІВ КОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЧИННИК РОБОТИ В КОМАНДІ

Карамушка Л.М., Блешмудт П.П., Філь О.А. ЗВ'ЯЗОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО РОБОТИ В КОМАНДІ ПЕРСОНАЛУ БАНКІВСЬКИХ СТРУКТУР ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Розділ 3. ЕФЕКТИВНА ВЗАЄМОДІЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Андрєєва І.А. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА ПЕРСОНАЛУ ЯК ЧИННИК ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КОМЕРЦІЙНИХ СТРУКТУР

Гончаренко Я.В. УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КЛІЄНТОРІЄНТОВАНOSTІ ВІТЧИЗНЯНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ **Ошибка! Закладка не определена.**

Дектярєва Т.В. ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ІНТЕГРАТИВНА КАТЕГОРІЯ

Джурелюк О.Т. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Денисенко С.Д., Єфимова І.В. ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ДОНБАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З РОБОТОДАВЦЯМИ, СПРЯМОВАНІ НА ПІДВИЩЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНOSTІ ВИПУСКНИКІВ ПРАЦЮВАТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Лебедєва Н.Г., Самойленко Д.О. ПРИХИЛЬНІСТЬ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ІНШІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

Москальов М.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗНАНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЩОДО ВХОДЖЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЮ

Охотницька К.Ю. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДДАНОСТІ В ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ (на матеріалі діяльності служб зайнятості)

Собуцька Л.І. ПРОФЕСІЙНА РОЛЬ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Францев А.Н. СОЦИАЛЬНЫЙ ПСИХОАНАЛИЗ КАК МЕТОД ИССЛЕДОВАНИЯ СМЫСЛОВОЙ СТРУКТУРЫ МЕЖОБЪЕКТНЫХ ОТНОШЕНИЙ В ОРГАНИЗАЦИЯХ

Розділ 4. МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНА СФЕРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОВЕДІНКИ МЕНЕДЖЕРІВ І ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Бондарчук О.І. ОСОБЛИВОСТІ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЖИТТЯМ КЕРІВНИКІВ ОСВІТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХНІХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ

Вакуленко В.М., Савельєва В.С. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОЦЕСУ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ **Ошибка! Закладка не определена.**

Глова І.В. АНАЛІЗ ДОМІНУЮЧОГО ТИПУ МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Кононенко С.А. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ РОЛІ СВІТОГЛЯДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Малімон Л.Я. ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ЧИННИК УСПІШНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Пашикіна А.М. ГЕНДЕРНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ В ОРГАНАХ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Ульянова В.С. АНАЛІЗ ДІАГНОСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Розділ 5. РОЛЬ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ТА ВИРІШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Брюховецька О.В. ПОКАЗНИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ОСВІТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Бутенко Л.В. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВО-КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦІВ

Карамушка Л.М., Ніконорова М.А. ОСНОВНІ ВИДИ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ГОРИЗОНТАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ У СУПЕРМАРКЕТАХ

Король О.Ф. КОМПЛЕКС МЕТОДИК ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ

Пастухова Т.І. ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРЕНІНГУ «ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ»

Радченко О.Б. ПРОФІЛАКТИКА КОНФЛІКТІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ

Римаренко І.Б. АНАЛІЗ ЗНАЧУЩОСТІ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ ГОТЕЛЬНИХ ТА РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ ФОРМ ПІДГОТОВКИ З ПРОБЛЕМИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Розділ 6. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Іщук О.В. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Клокар Н.І., Чубарук О.В., Карамушка Л.М., Шевченко А.М. ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: програма дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня

Станіславська М.В. МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ДЛЯ СПРИЯННЯ УСПІШНОМУ ВИБОРУ ОСОБИСТІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО МІСЦЯ РОБОТИ

Шевченко А.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Розділ 7. ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Абдуллаєва І.Б. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ САМОЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ СФЕРИ ТОРГІВЛІ

Винославська О.В., Ковальчук О.С. ЧИ МОЖЛИВИЙ РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ?

Креденцер О.В. АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ПОВЕДІНКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Креденцер О.В., Абдуллаєва І.Б. КОМПЛЕКС МЕТОДИК «ДОСЛІДЖЕННЯ САМОЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ СФЕРИ ТОРГІВЛІ»

Мартинова Г.В. РОЗУМІННЯ ПІДПРИЄМЦЯМИ СУТНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Частина 3. ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ТА ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Дзюба Т.М. ОСОБИСТІСНА КРИЗА СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ **Ошибка! Закладка не определена.**

Івкін В.М. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СПЕЦКУРСУ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ»

Канівець Т.М. РІВЕНЬ ЗНАННЯ СТУДЕНТАМИ СУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ ТА ЇЇ ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ

Карамушка Т.В. ВПЛИВ ПРОФЕСІЇ БАТЬКІВ НА СТАНОВЛЕННЯ КАР'ЄРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Коломієць О.П. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ЕНЕРГОКОМПАНІЙ ДО УПРАВЛІННЯ

Лагодзінська В.І. ТРЕНІНГ «ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ ДО ВЕДЕННЯ ДІЛОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ»: РЕЗУЛЬТАТИ ЕФЕКТИВНОСТІ

Москальова А.С. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КРИЗ

Нежинська О.О. КРИТЕРІЇ СФОРМОВАНOSTІ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ **Ошибка! Закладка не определена.**

Савельєва В.С. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЯК ПСИХОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ

Сич В.М., Сич В.О. РІВЕНЬ РОЗВИТКУ КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТА ЕКОНОМІЧНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Сняданко І.І. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПРОБЛЕМ У ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

Фелькель Т.Г. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК СКЛАДОВОЇ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АСПІРАНТІВ

Ходакевич О.Г. АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА РОЛЬ ГРОШЕЙ У ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Чаусова Т.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Частина 4. INTERNATIONAL WORKSHOP

1.1.3. Сайти, де представлено інформацію про конференцію

***

Інформація про конференцію було висвітлено в засобах масової інформації, зокрема, на Алчевському телебаченні, в газеті ДонДТУ, в газеті «Неделя» (<http://nedelya.net.ua/gazeta/auditoriya-nomer1/segodnya-obsudili-na-forume-zavtra-oprobuem-na-proizvodstve>).

***

Звіт про конференцію представлено також на сайті Національної Академії педагогічних наук України - <http://naps.gov.ua/>

1.1.4. Враження учасників конференції

Шановні колеги, хочу поділитись з вами враженнями від VIII Міжнародної конференції з організаційної та економічної психології «Психологія організаційного розвитку сучасних організацій в сфері освіти, промисловості та бізнесу», що проходила у місті Алчевську 4–6 жовтня 2012 року.

Під час проведення конференції учасники піднімали найактуальніші питання. Були представлені цікаві доповіді науковців та практиків, оприлюднені результати новітніх досліджень. Здорової конкуренції доповідачам секційних засідань додав конкурс на кращі доповіді, у якому винагородою за призові місця призначені безкоштовні публікації у фаховому виданні «Актуальні проблеми психології». Також ми плідно попрацювали, опановуючи картковий метод вирішення завдань, з яким учасників познайомила пані Уте Шмідт-Брассе.

При цьому чуйні організатори конференції створили, у моєму розумінні, чудо – відчуття, що ти не просто на формальному заході, а в гостях у близьких друзів. Тому я хочу висловити щиру подяку Президентові УАОППП Людмилі Миколаївні Карамущі та лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. А також подякувати всім членам організаційного комітету та особисто Наталії Геннадіївні Лебедевій, Олені Тадеушівні Джурелюк та їхній доброзичливій алчевській команді! Дійсно, як на мене, конференція була проведена на дуже високому рівні та залишила по собі приємні враження не лише своєю організацією та невимушеним спілкуванням з колегами, а й можливістю відкрити для себе славетний Алчевський край з його визначними пам'ятками.

Станіславська Марія,

*аспірантка лабораторії організаційної
психології Інституту психології імені
Г.С.Костюка НАПН України*

1.2. НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР

«Методологія написання наукових публікацій з організаційної та економічної психології»

(3 березня 2012 р., м. Київ)

3 березня 2012 року членами Виконавчої дирекції УАОППП на базі лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України разом з Центром організаційної та економічної психології був проведений науково-практичний семінар „Методологія написання наукових публікацій з організаційної та економічної психології”.

Учасниками семінару стали аспіранти, здобувачі та інші члени УАОППП. Ведучими семінару були *член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор Л.М. Карамушка, кандидат психологічних наук, доцент О.А. Філь, кандидат психологічних наук О.В. Креденцер.*

Програма семінару включала наступні питання:

- основні види наукових публікацій в організаційній та економічній психології;
- загальні вимоги ВАК України до написання та оформлення наукових публікацій;
- дизайн та структура написання теоретичних та емпіричних наукових статей;
- бібліографічне оформлення статей.

Окрема частина семінару була присвячена проведенню спеціального *практикуму*, під час якого учасники змогли оволодіти конкретними практичними навичками розробки дизайну наукової публікації та обговорити її в парах та в групі.

Після завершення навчання учасники семінару отримала сертифікати.

Враховуючи позитивні відгуки учасників семінару, Виконавча дирекція УАОППП буде продовжувати проведення таких семінарів.

Всіх бажаючих запрошуємо до співпраці!!!

Матеріал підготувала:
Креденцер Оксана
*(лабораторія організаційної психології
Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН
України; Українська Асоціація організаційних
психологів та психологів праці)*

2. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

2.1. ІІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі» (24-25 травня 2012 р., Рига, Латвія)

2.1.1. Інформація про участь членів УАОППП в конференції

24-25 травня 2012 у м. Ризі (Латвія) відбулася **ІІІ Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі»**, організована Балтійським інститутом психології і менеджменту спільно з іншими закладами освіти Латвії. Дана конференція є вже *третьою*, в якій приймають участь члени Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП).

У збірнику матеріалів конференції опубліковано такі матеріали українських організаційних психологів, які присвячено актуальних проблемам діяльності організацій та персоналу організацій:

- *член-кор. НАПН України, докт. психол. наук, проф. Карамушка Л.М.* «Роль професійної взаємодії та професійних відносин у підтримці організаційного розвитку»;
- *член-кор. НАПН України, докт. психол. наук, проф. Карамушка Л.М., канд. психол. наук Терещенко К.В., канд. психол. наук Івкін В.М.* «Етнопсихологічні чинники організаційного розвитку освітніх організацій»;
- *докт. психол. наук, проф. Бондарчук О.І., Калязіна Т.В.* «Соціально-психологічні чинники прояву віктимності в соціально обдарованих підлітків»;
- *канд. психол. наук, доц. Філь О.А.* «Психологія розвитку конкурентоздатності організацій: рівні аналізу, психологічні

складові, методи і приклади результатів експериментального дослідження»;

- *канд. психол. наук Креденцер О.В.* «Рівень розвитку основних характеристик підприємницької поведінки менеджерів організацій»;
- *канд. психол. наук Лагодзінська В.І.* «Рівень розвитку психологічної готовності підприємців до ведення ділових переговорів»;
- *канд. психол. наук, доц. Москальова А.С., канд. психол. наук Москальов М.В.* «Психологічні детермінанти ефективного входження педагогічних працівників в організацію як фактор попередження професійних криз»;
- *канд. психол. наук, доц. Вознюк А.В.* «Особливості психологічної готовності керівників освітніх організацій до управління педагогічними працівниками у системі післядипломної освіти»;
- *канд. психол. наук, доц. Осадча Л.В.* «Інтерактивні технології як засіб формування пізнавального інтересу до пізнання в студентів вищого навчального закладу»;
- *канд. психол. наук, доц. Сняданко І.І.* «Психологічна підготовка студентів технічних університетів до майбутньої професійно-управлінської діяльності»;
- *канд. психол. наук, доц. Ткалич М.Г.* «Особистісні детермінанти гендерної взаємодії персоналу організацій»;
- *Корсакевич В.В., канд. психол. наук, доц. Філь О.А.* «Розвиток конкурентоздатності викладацького персоналу ВНЗ приватної форми власності: методологічна й експериментальна основи теоретичної моделі»;
- *Галаган Л.В.* «Психологічні типи конкурентоздатності безробітних-майбутніх підприємців»;
- *Ліплянська О.В.* «Психологічні чинники плинності персоналу в комерційних організаціях»;
- *Мартинова Г.В.* «Психологічний аналіз підприємницької діяльності»;
- *Фелькель Т.Г.* «Рівень розвитку лідерських якостей в аспірантів».

Безпосередньо у роботі конференції від УАОППП взяла участь науковий кореспондент лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України *Ліплянська Оксана Василівна*, яка виступила з доповіддю на секційному засіданні та брала участь у майстер-класі «Бізнес і особисте життя: уроки комунікації з протилежною статтю». Учасниця зазначила, що вона отримала цікавий досвід спілкування у міжнародному науковому середовищі та знайомства з культурою іншої європейської країни.

Також за результатами конференції до кінця року буде підготовлено *збірник наукових статей*, куди українськими психологами подано велику кількість статей.

Учасники конференції накреслили плани подальшої співпраці. Це знайшло відображення в *угодах про співробітництво* між Балтійським

інститутом психології і менеджменту та Інститутом психології імені Г.С.Костюка НАПН України (лабораторія організаційної психології) та Балтійським інститутом психології і менеджменту, також між Балтійським інститутом психології і менеджменту та Українською Асоціацією організаційних психологів та психологів праці.

Наступна Міжнародна конференція «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі» відбудеться орієнтовно **весною 2013 року**.

Запрошуємо до співпраці з психологами з прибалтійських країн!

Матеріал підготували:

Терещенко Кіра, Карамушка Людмила

*(лабораторія організаційної психології
Інституту психології імені Г.С.Костюка
НАПН України; Українська Асоціація
організаційних психологів та психологів
праці)*

2.1.2. Враження учасників конференції

Одним із важливих аспектів міжнародного співробітництва лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка та Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці на чолі з член.-кор. НАПН України, доктором психологічних наук, професором Л.М. Карамушкою можна зазначити участь у **III Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи і можливості психології, бізнесу і соціальної роботи в сучасній Європі»**, яка відбулася **24-25 травня 2012 року у м. Рига, Латвія**.

Дана конференція була організована Балтійським інститутом психології та менеджменту, Балтійською міжнародною академією та Науково-дослідним інститутом соціальних та гуманітарних проблем (Латвія). На конференції були присутні представники Латвії, Литви, Білорусі, Грузії, Польщі, Росії, Угорщини та України. Слід зазначити, що Україна була представлена територіально повністю: були представлені роботи представників, як з південних, північних, східних, західних, так і з центральних регіонів, що не може не викликати гордість за активність науковців України. Робота конференції проходила за *трьома основними напрямками*: психологічний, економічний та напрямок соціальної роботи. Від української сторони очну участь у міжнародній науково-практичній конференції взяло участь 5

представників: двоє представників Автономної республіки Крим, представник університету м. Вінниця, представник університету м. Суми та представник Києва.

Конференція проходила у дуже камерній, можна сказати, сімейній атмосфері. Свої доповіді з дослідженнями зачитували в одних секціях і наукові співробітники, і кандидати наук, і доктори наук, і аспіранти та наукові кореспонденти. Особливу подяку хотілося б виразити Ректору Балтійського інституту психології та менеджменту *Жанні Леонідівні Цауркубуле*, яка допомагала, підтримувала та, власне, організувала проведення конференції та базі Балтійського інституту психології та менеджменту.

Конференція розпочалася з *привітального слова* Академіка, доктора наук, професора та члена-правління Балтійського інституту психології та менеджменту В. Никифорова, ректора Балтійського інституту психології та менеджменту *Ж. Цауркубуле*.

Наступна частина конференції включала доповіді гостей з *Білорусі, Литви, Росії*.

Після завершення першої частини програми робота, як завжди, відбувалася *по секціям за трьома напрямками*. Секцію психології очолювала професор *Ірина Плотка*, колишній ректор БПІМ, а нині керівник напрямку психологія в цьому інституті, яка розкрила у своїй доповіді актуальні напрями досліджень в Латвії та актуальні проблеми розвитку психології в Європі. Мова конференції в більшості доповідей була російська, проте деякі доповіді були представлені на латишській та англійській мові, однак перекладу чи хоча б анотації російською представлено не було. Цікавим відкриттям особисто для мене стало спілкування з представницями Грузії, які не знали російської мови та вели спілкування виключно англійською мовою.

Другий день конференції був присвячений *майстер-класам* професорів, що особисто для мене, було дуже пізнавально, та стало ще однією можливістю збагатити свій досвід та більше дізнатися про себе особисто. Після чого було запропоновано екскурсію по Ризі чи до Юрмали за вибором.

Завершення конференції відбулося в теплій та дружній обстановці з запрошенням до подальшого співробітництва.

Ліплянська Оксана,
*науковий кореспондент лабораторії
організаційної психології Інституту психології
імені Г.С.Костюка НАПН України*

3. ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА УАОППП

3.1. Створення нового осередку УАОППП (м. Горлівка, Донецька обл.)

В жовтні 2012 року до УАОППП приєднався ще один регіональний осередок, який створено в м. Горлівка Донецької області.

Новостворений осередок очолила **Ірина Анатоліївна Андрєєва**, кандидат психологічних наук, завідувача кафедрою психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Окрім того до складу осередку приєдналися **Бойко Ольга Валеріївна, Грицук Оксана Вікторівна, Складенко Ольга Миколаївна.**

Виконавча дирекція щиро вітає Горлівський осередок з новим кроком до професійного розвитку та бажає плідної та активної співпраці з спільнотою організаційних та економічних психологів України та усього світу.

3.2. Святкування 10-річчя УАОППП (21 грудня 2012 р., м. Київ)

Шановні колеги!

21 грудня 2012 року о 15-00 відбудеться святкування 10-річчя УАОППП.

В рамках святкування буде проведена офіційна частина (з 15-00 до 18-00), святковий фуршет і танцювальна програма (з 19-00 до 24-00).

Для організації та проведення святкування створено *організаційний комітет*, до якого увійшли:

Л.М. Карамушка
О.А.Філь
О.В. Креденцер
О.С. Ковальчук
К.В. Терещенко
В.М. Івкін
Н.Г. Лебедева
Д.О. Самойленко
О.М. Францев

Пропонується такий орієнтовний *формат* проведення офіційної частини свята: кожен осередок в оригінальній формі представляє свою «візитну картку» (розказує про свої здобутки, проблеми, перспективи діяльності тощо). Також заохочуються *індивідуальні виступи* всіх бажаючих. (Техніка для презентацій та музичний супровід буде забезпечено).

Запрошуємо також представити свої наукові публікації на *спеціальній науковій виставці*. *Фото-презентації та слайд-шоу* також заохочуються.

Святкування відбудеться в готельному комплексі «Парк» за адресою: м. Київ, пр-т 40 лет Октября, 90.

Організаційний внесок складає 450 грн. (підготовка сувенірної продукції; нагородження; видання брошури; запрошення почесних гостей; фуршет тощо).

Для тих, хто потребує поселення на території готельного комплексу пропонуються комфортабельні номери. Вартість проживання – 200 грн. за людину зі сніданком (при двомісному розміщенні), 170 грн. за людину зі сніданком (при тримісному розміщенні).

Наголошуємо, що святкування 10-річчя УАОППП буде поєднано із традиційним святкуванням Нового 2013 року!!!

За детальною інформацією звертайтеся у Виконавчу дирекцію УАОППП: тел. -044- 288-07-17.

Запрошуємо всіх розділити радісні миттєвості нашого спільного свята!!!

4. НОВІ ВИДАННЯ, ПІДГОТОВЛЕНІ ЧЛЕНАМИ УАОППП

**Пропонуємо до вашої уваги нові наукові видання,
підготовлені членами УАОППП:**

Психологічні основи ефективної професійної діяльності в системі державної служби : Кол. моногр. / за наук. ред. Л.М. Карамушки, Л.Я. Малімон. – Луцьк : СПД Гадяк Жанна Володимирівна, 2011. – 304 с.

У монографії відображено результати теоретичних та емпіричних досліджень психологічних засад організаційної діяльності в (системі) державної служби України. Видання вміщує матеріали, які висвітлюють окремі аспекти ефективності управлінського впливу та взаєморозуміння керівників і працівників державних установ, роль організаційних цінностей у досягненні цілей організації. Визначено особливості організаційної ідентичності та професійної компетентності державних службовців; з'ясовано усвідомленість мотивації їхньої професійної діяльності та задоволеність працею; розглянуто проблему професійного стресу персоналу держадміністрацій; описано особливості ділового спілкування в системі державної служби.

Для керівників і працівників державного управління, науковців, викладачів, організаційних психологів, усіх, хто цікавиться психологічними аспектами професійної діяльності в системі державної служби.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

Частина 1

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Розділ 1. Психологічні аспекти діяльності персоналу в системі державної служби *(Литвиненко Т. М., Малімон Л. Я., Матяшук Л. А., Пашикіна А. М.)*

1.1.Психологічні чинники й умови ефективної професійної діяльності в системі державної служби

1.2.Психологічні й морально-етичні вимоги до особистості державного службовця: історичний зріз та сучасність

1.3.Психологічне забезпечення діяльності місцевих органів влади

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 2. Психологічні особливості розвитку організаційних цінностей у системі державної служби [\(Пашикіна А. М.\)](#)

2.1.Процесуальні передумови розвитку індивідуальних та групових організаційних цінностей в системі державної служби

2.2.Структура та зміст системи організаційних цінностей в органах державної влади

2.3.Поведінково-прикладні характеристики системи організаційних цінностей місцевих органів державної влади

Висновки

Список використаних джерел

Частина 2

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Розділ 3. Психологічні основи ефективності управлінського впливу в системі державної служби [\(Малімон Л. Я.\)](#)

3.1.Проблема управлінського впливу та його ефективності у психологічних дослідженнях

3.2.Основні методи впливу керівника на підлеглих у системі державної служби

3.3. Аналіз взаємозв'язку між особистісними характеристиками керівника, його функціональними управлінськими вміннями й стилем управлінської діяльності

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 4. Психологічні особливості взаєморозуміння керівників та підлеглих у системі державної служби [\(Власюк Д. П.\)](#)

4.1. Проблема взаєморозуміння та міжособистісного розуміння в соціальній психології

4.2. Особливості структури, механізмів та ефектів міжособистісного розуміння в діаді «керівник – підлеглий»

4.3. Дослідження основних компонентів взаєморозуміння в діаді «керівник – підлеглий» у системі державної служби за допомогою проективної методики «завершення речення»

Висновки

Список використаних джерел

Частина 3

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Розділ 5. Психолінгвістичний підхід до дослідження організаційної ідентичності державних службовців [\(Засєкіна Л. В.\)](#)

5.1.Концептуальний простір поняття організаційної ідентичності в психології

5.2. Психологічні особливості організаційної ідентичності державних службовців

5.3. Психолінгвістичне дослідження організаційної ідентичності державних службовців

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 6. Психологічні особливості професійної компетентності державних службовців ([Мудрик А. Б.](#))

6.1. Професійно-компетентна особистість державного службовця

6.2. Психологічна характеристика структурно-функціональних компонентів професійної компетентності державного службовця

6.3. Факторний аналіз показників професійної компетентності державних службовців

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 7. Усвідомленість мотивації професійної діяльності працівників державної служби ([Павлюк Т. М.](#))

7.1. Теоретичні засади дослідження усвідомленості мотивації професійної діяльності особистості

7.2. Емпіричне вивчення змістових та адаптивних мотивів у структурі професійної мотивації державних службовців

7.3. Психологічний аналіз усвідомленості мотивації професійної діяльності держслужбовців місцевих органів державної влади

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 8. Психологічні особливості задоволеності працею працівників державної служби ([Глова І. В.](#))

8.1. Теоретико-методологічні засади вивчення проблеми задоволеності персоналу професійною діяльністю

8.2. Психологічний аналіз значущості мотиваційних факторів професійної діяльності державних службовців

8.3. Психологічні особливості задоволеності працею держслужбовців місцевих органів державної влади

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 9. Психологічні особливості професійного стресу в персоналі держадміністрацій ([Карамушка Л. М., Куриця Д. І.](#))

9.1. Поняття про професійний стрес та аналіз рівня його вираженості у персоналі держадміністрацій

9.2. Взаємозв'язок між рівнем професійного стресу та особистісними характеристиками персоналу держадміністрації

9.3. Взаємозв'язок між рівнем професійного стресу та соціально-психологічним рівнем розвитку групи

Висновки

Список використаних джерел

Розділ 10. Психологічні особливості ділового спілкування у сфері державної служби ([Куренчук Л. С.](#))

10.1. Поняття ділового спілкування у психологічній літературі

10.2. Змістові характеристики форм ділового спілкування державних службовців

10.3. Психологічний аналіз комунікативних особливостей фахівців державної служби

Висновки

Список використаних джерел

ПІСЛЯМОВА

Карамушка Л.М. Технологія управління конфліктами в освітніх організаціях.— К.: Шкільний світ, 2011. — 128 с.

У брошурі розкрито технологію управління конфліктами в освітніх організаціях.

Розкрито сутність конфлікту, його функції та основні типи конфліктів в освітніх організаціях. Проаналізовано причини виникнення конфліктів в освітніх організаціях, їх структуру та динаміку. Особливу увагу приділено висвітленню основних напрямків управління конфліктами в освітніх організаціях (запобігання конфліктам, обхід конфліктів; фактичне розв'язання конфліктів на основі колаборативного підходу). Представлено діагностичні методики для дослідження рівня конфліктологічних, знань, умінь та навичок, стратегій поведінки в конфлікті та аналізу психологічних характеристик учасників конфліктологічної взаємодії. Розкрито зміст і структуру тренінгу „Попередження та розв’язання конфліктів в освітніх організаціях”. Детально проаналізовано інтерактивні техніки, які можуть бути використані для його проведення.

Брошура розрахована на керівників та працівників організацій, організаційних психологів, викладачів та слухачів інститутів післядипломної освіти, науковців, а також усіх, хто цікавиться проблемами психології управління конфліктами.

ЗМІСТ

Передмова

Розділ 1. КОНФЛІКТИ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА, УМОВИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОДОЛАННЯ: ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ТЕХНОЛОГІЇ

1. Поняття про конфлікт та основні типи конфліктів в освітніх організаціях.
2. Причини виникнення конфліктів в освітніх організаціях.
3. Функції конфліктів в освітніх організаціях.
4. Структура та динаміка конфліктів в освітніх організаціях
5. Способи запобігання конфліктів в освітніх організаціях
6. Обхід конфліктів як напрямок подолання конфліктів в освітніх організаціях
7. Основні напрямки фактичного розв'язання конфліктів в освітніх організаціях
8. Розв'язання конфліктів на основі колаборативного підходу

Резюме

Словник основних термінів

Розділ 2. МЕТОДИКИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ

ОСОБЛИВОСТЕЙ КОНФЛІКТІВ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ: ДІАГНОСТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ ТЕХНОЛОГІЇ

1. Методики для дослідження рівня конфліктологічних знань, умінь та навичок, стратегій поведінки в конфлікті

1.1. Методика дослідження міжособистісного сприйняття у конфліктній ситуації А.І. Ташевої (модифікація О.В. Місенко)

1.2. Методика «Управління міжособистісними конфліктами» (Д.А. Веттен, К.С. Камерон)

1.3. Методика дослідження стилю поведінки в конфлікті К.Томаса (адаптація Н.В. Грішиної)

1.4. Методика «Стратегія боротьби з конфліктами» (Д.А. Веттен, К.С. Камерон)

1.5. Проблемні управлінські ситуації для визначення стратегії поведінки менеджерів освіти в умовах конфлікту

1.6. Методики для дослідження ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті.

1.7. Діагностика готовності до переговорів і розв'язання конфліктів.

2. Методики для дослідження психологічних характеристик учасників конфліктологічної взаємодії

2.1. Опитувальник «Самооцінка станів тривожності, фрустрації, агресивності та ригідності» (адаптований варіант методики Г. Айзенка)

2.2. Тест «Стійкість до стресу»

2.3. Опитувальник «Локус контролю»

2.4. Опитувальник «Визначення асертивності»

2.5. Опитувальник «Виявлення толерантності (терпимості) до невизначеності»

2.6. Методика «Дослідження ціннісних орієнтацій менеджера освіти у діловій взаємодії» (модифікація методики О.О. Єршова)

2.7. Методика оцінки стилю керівництва

РОЗДІЛ 3. ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ: КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ ТЕХНОЛОГІЇ

3.1. Зміст і структура тренінгу „Попередження та розв'язання конфліктів в освітніх організаціях”.

3.2. Система інтерактивних технік для проведення тренінгу „Попередження та розв'язання конфліктів в освітніх організаціях”

3.3. Приклади конфліктних ситуацій для проведення тренінгу

3.4. Орієнтовна схема проведення відеотренінгу

Список використаної та рекомендованої літератури

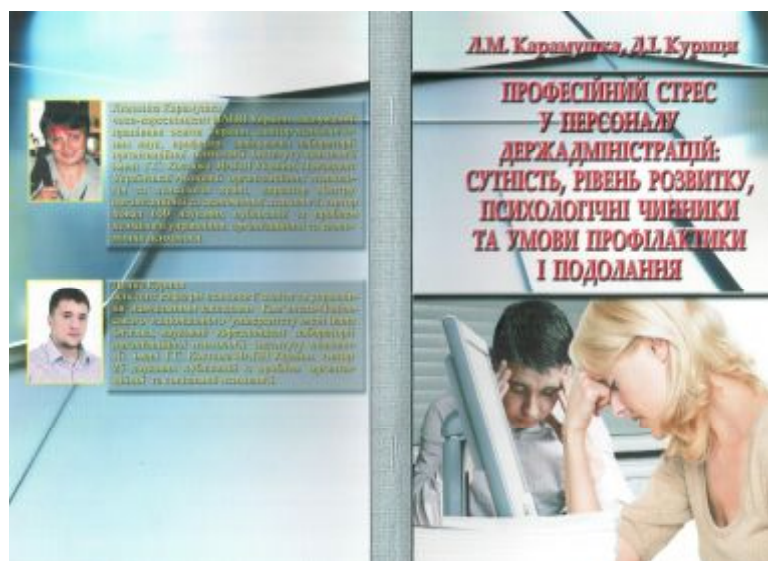
Післямова

Карамушка Л.М., Куриця Д.І. Професійний стрес у персоналу держадміністрацій: сутність, рівень розвитку, психологічні чинники та умови профілактики та подолання / Л.М. Карамушка, Д.І. Куриця. Методичні рекомендації. – К. : КМЦППК, 2012. – 40 с.

У методичних рекомендаціях розкрито сутність професійного стресу у персоналу держадміністрацій. Проаналізовано рівень розвитку професійного стресу у персоналу держадміністрацій та психологічні чинники, які на нього впливають. Представлено тренінг «Психологічні основи профілактики та подолання професійного стресу у персоналу держадміністрацій».

Методичні рекомендації розраховані для персоналу держадміністрацій та викладачів центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

Розділ 1. Поняття про професійний стрес у персоналу держадміністрацій та чинники, які впливають на нього

Розділ 2. Аналіз рівня професійного стресу у персоналу держадміністрацій

Розділ 3. Взаємозв'язок між рівнем професійного стресу та особистісними характеристиками персоналу держадміністрації

3.1. Індекс ресурсності як чинник професійного стресу у персоналу держадміністрації

3.2. Персональна компетентність у часі як чинник професійного стресу у персоналу держадміністрацій

3.3. Копінг-стратегії поведінки в стресових ситуаціях як чинник професійного стресу у персоналу держадміністрацій

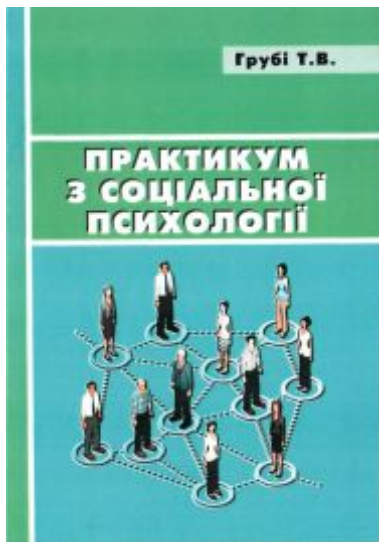
3.4. Взаємозв'язок між рівнем професійного стресу та соціально-психологічний рівень розвитку групи

Розділ 4. Зміст та структура тренінгу «Психологічні основи профілактики та подолання професійного стресу у персоналу держадміністрацій»

ВИСНОВКИ

Список використаних літературних джерел

Грубі Т.В. Сутність, діагностика та профілактика синдрому професійного вигорання у державних службовців: Методичні рекомендації.
– К.: КМЦППК, 2011. – 39 с.

У методичних рекомендаціях представлено технологію профілактики синдрому професійного вигорання у державних службовців. Розкрито сутність синдрому професійного вигорання, його структуру, а також рівень вираженості у держслужбовців (інформаційно-смісловий компонент технології). Представлено методики для діагностики синдрому професійного вигорання (діагностичний компонент технології). Відображені методи профілактики даного феномену (корекційно-розвивальний компонент технології).

Методичні рекомендації розраховані для державних службовців та викладачів центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

ЗМІСТ

Передмова

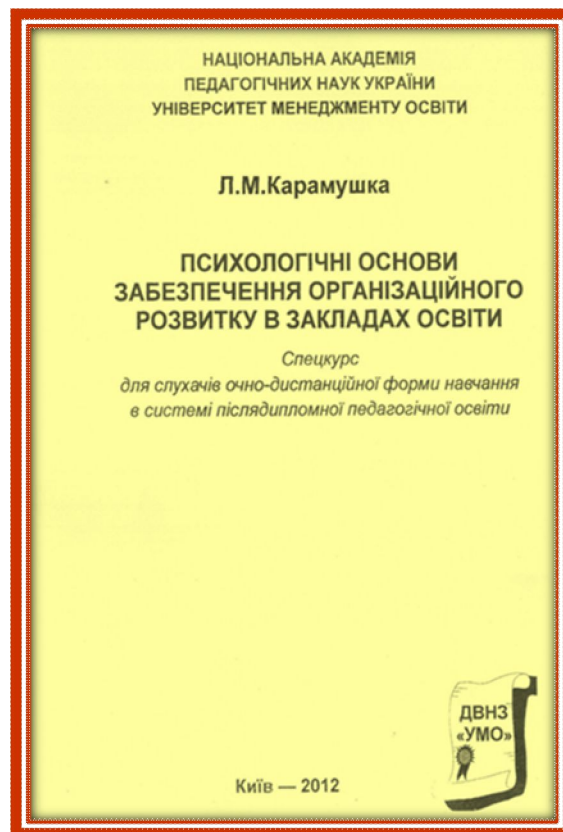
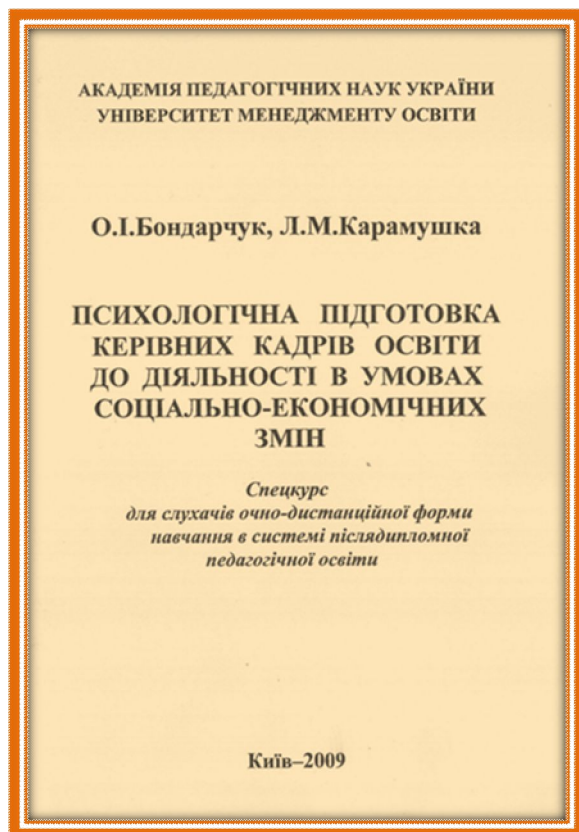
1. Сутність синдрому професійного вигорання та особливості його вияву у держслужбовців (*інформаційно-смісловий компонент технології*)
2. Методики для діагностики синдрому «професійного вигорання» у державних службовців (*діагностичний компонент технології*)
3. Методи профілактики професійного вигорання у державних службовців (*корекційно-розвивальний компонент технології*)

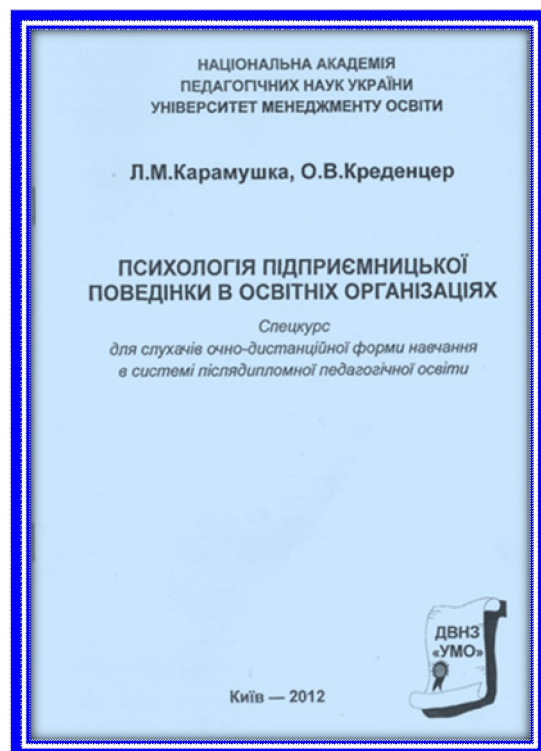
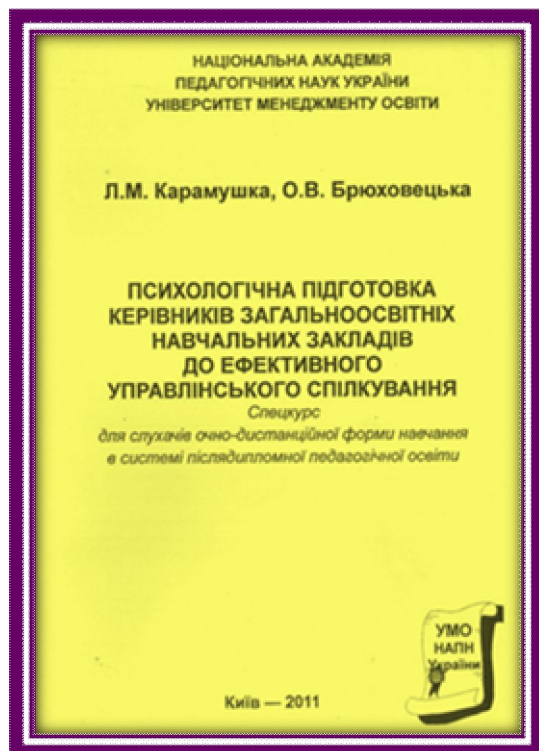
Післямова

Список використаних джерел...

Інформація про авторів

**Пропонуємо Вашій увазі ряд спецкурсів, виданих членами
УАОППП для слухачів очно-дистанційної форми навчання в
системі післядипломної педагогічної освіти**

5. ФАХОВИЙ ЗБІРНИК «ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Шановні колеги!

Запрошуємо Вас до публікації статей у фаховому збірнику ВАК України **“Актуальні проблеми психології”: Т.1. “Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія”**

У збірці представлено роботи, що стосуються широкого кола проблем економічної, організаційної та соціальної психології.

Розраховано на фахівців, для яких проблеми економічної, організаційної та соціальної психології становлять науковий та практичний інтерес.

Пропонуємо ознайомитись з їх змістом останніх збірників (№ 31-32, 2011р. та № 33-34, 2012 р.)

ЧАСТИНА 31

ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Карамушка Л.М. Зміст та структура тренінгу «Психологія організаційного розвитку освітніх організацій»

Терещенко К.В. Зміст та структура тренінгової програми «Етнопсихологічні чинники організаційного розвитку освітніх організацій»

Філь О.А. Тренінг «Психологія розвитку конкурентоздатності освітніх організацій в умовах організаційного розвитку»

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрєєва І.А. Організаційна поведінка персоналу: теорія питання

Вознюк А.В. Чинники формування психологічної готовності керівників до управління педагогічними працівниками

Горбань Г.О. Професіоналізм особистості як якісна характеристика суб'єкта прийняття управлінського рішення

Грубі Т.В. Тренінг «Профілактика синдрому «професійного вигорання» у працівників державної податкової служби України»: результати експериментального впровадження

Зеленін В.В. Самоактуалізація музикантів-виконавців на різних етапах професійного становлення

Карамушка Л.М., Пастухова Т.І. Рівень розвитку когнітивного компонента психологічної готовності майбутніх менеджерів до професійно-ділового спілкування в організації

Ліплянська О.В. Чинники плинності персоналу в організаціях: історичний контекст

Марков С.Л., Омельченко Н.О. Психологічні чинники управлінської компетентності менеджера

Ніконорова М.А. Психологічний аналіз рівня розвитку когнітивного, операційного та особистісного компонентів психологічної готовності персоналу великих торговельних організацій до профілактики та подолання організаційних конфліктів

Овдієнко І.М. Сутність та специфіка управлінської взаємодії керівників загальноосвітніх навчальних закладів зі шкільною психологічною службою

Охотницька К.Ю. Комплекс методик для дослідження відданості організації та чинників що впливають на її формування в персоналу державної служби зайнятості

Сич В.М. Психологічні особливості особистісно-професійного розвитку студентів ВНЗ

Сняданко І.І. Організаційна структура технічних університетів та проблеми підготовки студентів до майбутньої професійно-управлінської діяльності

Соломіна Г.В. Зміст і показники когнітивного стилю керівників загальноосвітніх навчальних закладів

Станіславська М.В. Культура особистості в контексті організаційної культури під час пошуку майбутнього місця роботи

Ткалич М.Г. Зміст та структура гендерної ідентичності особистості

Ткач Т.В. Організаційні форми неперервної освіти

Ульянова В.С. Теоретичний аналіз мотивів до праці в персоналу фермерських господарств

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Галаган Л.В. Зміст та дизайн семінару-тренінгу «Психологія розвитку конкурентоздатності безробітних-майбутніх підприємців»

Креденцер О.В., Абдуллаєва І.Б. Комплекс методик «Дослідження самоефективності підприємців сфери торгівлі»

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрущенко В.П., Яценко Т.С. Філософсько-психологіческие проблемы методологии познания психики

Дзюба Т.М. «Життєва криза» як феномен внутрішнього світу дорослої людини

Емішянц О.Б. Причини неврозів та їх подолання в індивідуальній психології

Застело А.О. Психолого-педагогічні особливості проектування освітнього простору особистості

Надюк Н.М. Психолого-філософський підхід до розуміння поняття «розвиток суб'єктності»

Пінчук Н.І., Скоробагатько Н.М. Психологічні умови вдосконалення індивідуального стилю діяльності технічно обдарованих підлітків

Ткачишина О.Р. Формування навичок самоконтролю та емоційної стійкості у майбутніх психологів

Шугурова Т.Л. Критерії оцінювання успішності соціалізації особистості в юнацькому віці

Щіпановська О.Р. Формування здорового способу життя молоді як стратегічний напрям освіти у сфері здоров'я

НАУКОВІ ПОДІЇ

Карамушка Л.М., Філь О.А., Креденцер О.В. Участь членів Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці у XV європейському конгресі з організаційної психології та психології праці (25–28 травня 2011 року, м. Маастрихт (Голландія))

Карамушка Л.М., Філь О.А., Креденцер О.В., Терещенко К.В., Ковальчук О.С., Бондарчук О.І., Івкін В.М., Лагодзінська В.І., Сич В.М., Грубі Т.В., Куриця Д.І., Пастухова Т.І., Толков О.С., Сич В.О. I Всеукраїнський конгрес з організаційної та економічної психології (29 червня–2 липня 2011 року м. Кам'янець-Подільський)

ЧАСТИНА 32

ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Бондарчук О.І. Спецкурс-тренінг особистісного розвитку керівників освітніх організацій у контексті організаційного розвитку

Креденцер О.В. Тренінг «Формування підприємницької поведінки в персоналу освітніх організацій для ефективного забезпечення організаційного розвитку»

Терещенко К.В. Афіліація персоналу як соціально-психологічний чинник організаційного розвитку освітніх організацій

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрєєва І.А. Роль мотивації в організаційній поведінці персоналу

Бездітко А.В. Взаємозв'язок мотиваційної спрямованості та функціональних ролей у команді управлінців виробничого підприємства

Бондарчук О.І., Скоробагатько Н.М. Психолого-педагогічні умови особистісного розвитку викладачів вищої школи в системі післядипломної педагогічної освіти

Брюховецька О.В. Професійна толерантність у розумінні керівників освітніх організацій

Вакулюк О.І. Психологічний аналіз особливостей розвитку орієнтації управлінського персоналу освітніх організацій державної форми власності на стиль «команда»

Вознюк А.В. Особливості дослідження психологічних проблем управління педагогічними працівниками

Глова І.В. Особистісна спрямованість держслужбовців як чинник розвитку їх професійної мотивації

Гобань Г.О. Соціальні системи як об'єкт управління: соціально-психологічний аспект

Карамушка Л.М., Мартинова Г.В. Комплекс методик для дослідження психологічних особливостей професійного «вигорання» в підприємців

Карамушка Л.М., Фелькель Т.Г. Чинники розвитку лідерських якостей у аспірантів

Корсакевич В.В. Суб'єктивне сприйняття персоналом ВНЗ приватної форми власності конкуренції та значущості психологічних характеристик для забезпечення їх конкурентоздатності

Ліплянська О.В. Плинність персоналу в комерційних організаціях: основні та допоміжні поняття

Малімон Л.Я. Психологічний аналіз домінуючих методів управлінського впливу керівників з різним типом міжособистісної взаємодії

Ніконова М.А. Психологічний аналіз рівня розвитку загального показника психологічної готовності персоналу великих торговельних організацій до профілактики та подолання організаційних конфліктів

Охотницька К.Ю. Теоретичний аналіз феномену відданості організації: підходи зарубіжних авторів

Пастухова Т.І. Чинники розвитку психологічної готовності майбутніх менеджерів до професійно-ділового спілкування в організації

Пінчук Н.І. Професійно-організаційні чинники мотивації керівників освітніх організацій до вдосконалення психологічної компетентності

Сняданко І.І. Особливості психологічної готовності студентів технічних університетів до майбутньої професійно-управлінської діяльності

Станіславська М.В. Психологічні особливості організаційної культури як чинника вибору особистістю майбутнього місця роботи

Ткалич М.Г. Чоловічі гендерні ролі: рольові моделі та норми гендерної взаємодії

Ткач Т.В. Специфіка формальної та неформальної освіти в зарубіжній психологічній науці

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Галаган Л.В., Філь О.А. Психологічні особливості конкурентоздатності безробітних-майбутніх підприємців

Сербова О.В. Психологічні особливості усвідомлення основних економічних понять у дітей з обмеженими фізичними можливостями

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Дмитренко О.Ю. Гендерна ідентичність студенток як детермінанта самооцінки

Застело А.О. Екологічність освітньої взаємодії

Івкін В.М. Психологічні особливості викладання іноземної мови дорослій аудиторії

Марков С.Л. Формування творчого бачення особистості як універсальний метод активізації творчості

Надюк Н.М. Змістовні детермінанти професійної суб'єктності педагога вищого навчального закладу

Радченко К.В. Особливості прояву гендерних стереотипів серед педагогів

Сухенко Я.В. Емпіричне дослідження взаємозв'язку між емпатією та саморегуляцією у практичних психологів

НАУКОВІ ПОДІЇ

Карамушка Л.М. Українсько-польське співробітництво : Участь членів Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Міжнародній конференції «Наука, технологія, вища освіта та суспільство в концептуальну епоху» (5–7 липня 2011, м. Краків, Польща)

НОВИНИ ЗАХІДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Карамушка Л.М., Івкін В.М. Психологія – внесок до політики Європейського Союзу (9 листопада 2011 р., Європейський парламент, Брюссель)

ЧАСТИНА 33

ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Карамушка Л.М. Оцінка персоналом освітніх організацій психологічних чинників організаційного розвитку

Бондарчук О.І. Особистісний розвиток менеджерів освіти як індикатор конструктивності організаційного розвитку навчальних закладів

Ковальчук О.С. Семінар-тренінг «Формування психологічної готовності керівників до прийняття управлінських рішень в умовах організаційного розвитку

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрєєва І.А. Психологічні характеристики організаційної поведінки персоналу

Бездітко А.В. Мотиваційна спрямованість управлінців виробничого підприємства до ефективної діяльності

Винославська О.В. Психологічні особливості імплементації етичного кодексу у вищому навчальному закладі

Вознюк А.В. Вплив соціально-демографічних й організаційно-професійних характеристик керівників освітніх організацій на оцінку складових управління педагогічними працівниками

Горбунова В.В. Технології командотворення: коротка систематика та аналіз обмежень

Канівець Т.М. Чинники та умови формування психологічної готовності студентів вищих навчальних закладів до здійснення майбутньої професійної кар'єри

Карамушка Л.М., Куриця Д.І. Зміст та структура тренінгу «Психологічні основи профілактики та подолання професійного стресу в персоналі держадміністрацій»

Карамушка Л.М., Станіславська М.В. Комплекс методик для дослідження особистості як суб'єкта вибору організаційної культури майбутнього місця роботи

Коломієць О.П. Технологія психологічної підготовки менеджерів енергокомпаній до управління

Креденцер О.В., Ульянова В.С. Комплекс методик «Дослідження мотивації праці персоналу фермерських господарств»

Ліплянська О.В. Аналіз психологічних характеристик діяльності персоналу комерційних організацій сфери торгівлі

Нежинська О.О. Можливості формування гендерної компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів в умовах післядипломної педагогічної освіти

Пінчук Н.І. Зміст і складові психологічної підготовки керівників та персоналу освітніх організацій до роботи з обдарованими дітьми в умовах післядипломної педагогічної освіти

Сняданко І.Г. Про деякі підходи до визначення змісту та умов формування психологічної готовності студентів технічних університетів до майбутньої професійно-управлінської діяльності

Собуцька Л.І. Основні компоненти реалізації професійної ролі

Шевченко А.М. Організаційна культура традиційних та інноваційних загальноосвітніх навчальних закладів: теоретичний аспект

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Вакулюк О.І., Філь О.А. Конкурентоздатність управлінського персоналу освітніх організацій державної форми власності: теоретична модель, комплекс діагностичних методик, результати пілотного дослідження

Галаган Л.В. Психологічні аспекти конкурентного характеру підприємницької діяльності

Кононенко С.А. Термінологічний аспект теоретико-методологічних засад вивчення економічної свідомості

Креденцер О.В. Аналіз характеристик підприємницької поведінки менеджерів освітніх організацій

Ніконорова М.А. Аналіз ефективності впровадження технології психологічної підготовки персоналу великих торговельних організацій до профілактики організаційних конфліктів

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Бондаревська І.О., Олійник А.О. Особливості професійної ідентичності студентів

Гончарова Г.О. Психологічні проблеми дистанційного навчання студентів вищих навчальних закладів

Горбань Г.О. Характеристика особистісного простору суб'єкта, який ухвалює рішення

Горбунова А.В. Психологічні особливості акцентуованості як базового фактора адаптивності особистості в юнацькому віці в процесі її політичної соціалізації

Дроздов О.Ю. Ментальні карти як форма репрезентації просторових уявлень

Дроздова М.А. Особливості емоційного ставлення студентів до владних постатей

Емішянц О.Б. Психологічні особливості особистості підлітків, що вживають наркотичні речовини

Крюкова О.В. Довіра до людей як складова соціального розвитку особистості

Лук'яненко Н.М. Класифікація мотивів подружжя до створення прийомної сім'ї

Москальова А.С., Саврасова-В'юн Т.О. Технологія розвитку громадянської активності старшокласників

Склярєнко О.М. Соціально-психологічні дослідження феномену ревнощів

Федосова Л.О. Нейропсихологічні особливості вищих психічних функцій у жінок з галюцинаторно-маячними розладами

ЧАСТИНА 34

ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Карамушка Л.М., Толков О.С. Психологічні особливості інноваційних змін в освітніх організаціях

Терещенко К.В. Аналіз етнопсихологічних типів менеджерів освітніх організацій в умовах організаційного розвитку

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрєєва І.А. Види сучасних організацій та організаційна поведінка персоналу

Берднікова О.О. Психологічна готовність персоналу бізнес-структур до роботи в проєкті: рівень розвитку когнітивного компонента

Бондарчук О.І., Пінчук Н.І. Самоефективність керівника освітньої організації як чинник його соціалізації в умовах соціальних трансформацій

Вознюк А.В. Основні підходи до вивчення сутності управлінської діяльності керівників освітніх організацій

Горбань Г.О. Деонтологічні аспекти психологічного забезпечення прийняття управлінських рішень

Калініна О.В. Теоретико-методологічні підходи до вивчення ставлення працівників до їх безпосередніх керівників

Карамушка Л.М., Канівець Т.М. Мотиваційний компонент психологічної готовності студентів вищих навчальних закладів до здійснення майбутньої професійної кар'єри: зміст, структура, рівень розвитку

Карамушка Л.М., Пастухова Т.І. Тренінг «Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів до професійно-ділового спілкування в організації»: структура, зміст, основні інтерактивні техніки

Карамушка Т.В. Професійна кар'єра особистості: сутність та чинники успішного здійснення

Коломієць О.П. Розвиток компонентів психологічної готовності менеджерів енергокомпаній до управління

Куриця Д.І. Тренінг «Психологічні основи профілактики та подолання професійного стресу в персоналу держадміністрацій»: аналіз ефективності

Ліплянська О.В. Психологічні чинники плинності персоналу комерційних організацій

Москальова А.С. Роль саморегуляції в подоланні професійних криз керівниками загальноосвітніх навчальних закладів

Станіславська М.В. Психологічне консультування як допомога особистості у виборі організаційної культури майбутнього місця роботи

Трофімов А.Ю. Мотиваційно-ціннісні характеристики персоналу як показник організаційної прихильності

Фелькель Т.Г. Роль аспірантури в розвитку лідерських якостей аспірантів

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Карамушка Л.М., Філь О.А., Галаган Л.В. Семінар-тренінг «Психологія розвитку конкурентоздатності безробітних-майбутніх підприємців»

Карамушка Л.М., Черушева Г.Б., Креденцер О.В. Викладання економічної психології для студентів вищих навчальних закладів економічного профілю

Кононенко С.А. До питання вивчення психологічних особливостей економічної свідомості

Філь О.А., Корсакевич В.В. Теоретична модель та комплекс психологічних методик для дослідження розвитку конкурентоздатності викладацького персоналу ВНЗ приватної форми власності

Ходакевич О.Г. Аналіз основних чинників формування ставлення студентів до грошей

Vynoslavskya, O.V. Ethical-psychological problems of managing organizations in the economic crisis

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Емішянц О.Б. Порівняльні психологічні характеристики підлітків у різних групах (що вживають наркотики, що вживали наркотики та які не вживали ніколи наркотики)

Кононенко А.О. Самопрезентація особистості крізь призму онтогенезу

Радченко К.В. Психологічні умови корекції традиційних гендерних стереотипів у педагогічних працівників

Руда Г.В. Психологічні умови розвитку готовності практичного психолога до взаємодії з педагогічним колективом школи

Склярченко О.М., Шумарова А.Ю. Дослідження емоційно-оцінкового компонента Я-концепції в учнів з вадами розумового розвитку

Сторож О.В. Теоретико-методологічний аналіз типології творчої соціалізації особистості

Федосова Л.О. Психокорекційна робота з жінками, які страждають на галюцинаторно-маячні розлади

Федько О.О. Діагностика прагнення до професійного самовдосконалення студентів економічного профілю

Детальніше з фаховим збірником ВАК України можна ознайомитись в центральних бібліотеках України та в бібліотеці УАОППП за адресою: м. Київ, вул. Паньківська, б.2, к № 22

Наступне видання збірника № 35-36 планується на грудень 2012 р.

ВИМОГИ
ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ ДЛЯ ФАХОВОГО ЗБІРНИКА ВАК УКРАЇНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ» Т.1.
«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ. ЕКОНОМІЧНА
ПСИХОЛОГІЯ»

Статті до збірника подаються відповідно до вимог, що відображені у Постанові Президії ВАК України № 7-06/1 від 15 січня 2003 року (із зразками оформлення статей можна ознайомитися в лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України (к. № 22). Адреса: м. Київ, вул. Паньківська, б.2, к № 22 . Прийом статей та консультації щодо оформлення матеріалів проходять в к. № 22. тел. (044) 288-07-19, 8-050-358-99-41

Відповідно до постанови Президії ВАК України № 7-06 /1 від 15 січня 2003р. при підготовці статей до фахового збірника слід дотримуватися таких вимог:

I. Наукова стаття оформляється за таким планом:

1. *Постановка проблеми* - відображаються такі позиції:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми і на які спирається автор;
- у вираженні невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття;
- формування мети статті (постановка завдання; можуть також зазначатися об'єкт, предмет, гіпотеза дослідження).

2. *Методика та організація дослідження.*

3. *Результати дослідження та їх обговорення* (У випадку теоретичної статті розділ має назву «Результати теоретичного аналізу проблеми»).

4. *Висновки:*

- основні висновки дослідження;
- перспективи подальших досліджень.

5. *Список використаної літератури:*

- література оформляється відповідно до вимог ВАКу.

Наголошуємо на тому, що названі структурні розділи статті зазначаються безпосередньо в статті по тексту (прописними буквами, посередині).

II. Перед кожною статтею подається *анотація українською мовою*, яка складається за такою формою:

- назва статі, прізвище та ініціали автора;
- інформація про актуальність дослідження, його мету, використані методи та методики, отримані результати, висновки
- 3-5 ключових слів.

Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів, необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів. Обсяг анотації – до 1000 знаків.

III. Анотація англійською мовою *готується редакцією збірника на основі української анотації.*

IV. Для аспірантів при поданні статті в збірник *обов'язковою є рекомендація наукового керівника* щодо доцільності публікації статі (у довільній формі).

V. До редакції подаються *електронна й паперова* версії статті.

1. Електронна версія подається до редакції у форматах *.doc та *.rtf. Шрифт Times New Roman, 14 кегль, через півтора інтервали; поля: зверху - 2 см; низу - 2 см; ліворуч - 3 см; праворуч - 1,5 см, папір - А-4.

2. Перед основним текстом вказати ініціали та прізвище автора, установу.

3. До статі також додається *довідка про автора* (вказуються ініціали та прізвище автора, установа, посада, науковий ступінь та наукове звання, контактний телефон та контактна адреса).

Обсяг статті – від 12 сторінок.

6. ВІТАННЯ ЧЛЕНІВ УАОППП З ПРОФЕСІЙНИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ

Виконавча Дирекція УАОППП щиро вітає **Лагодзинську Валентину Іванівну** із захистом дисертації **«Формування психологічної готовності підприємців до ведення ділових переговорів»** на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук (спеціальність 19.00.10 – організаційна психологія), науковий керівник – член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор Карамушка Л.М.

Захист відбувся в червні 2011 року в Інституті психології імені Г.С.Костюка НАПН України.

Виконавча Дирекція УАОППП щиро вітає **Терещенко Кіру Володимирівну** із захистом дисертації **«Соціально-психологічні чинники розвитку національної ідентичності українців і росіян в Україні»** на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук (спеціальність 19.00.10 – організаційна психологія), науковий керівник – член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор **Карамушка Л.М.**.

Захист відбувся в лютому 2012 року в Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

**Вітаємо переможців конкурсу на найкращу доповідь
(в рамках VIII Міжнародної конференції з організаційної
та економічної психології, 4 - 6 жовтня 2012 року, м.
Алчевськ, Луганська обл.)**

За результатами конкурсу переможцями стали:

Секція 1:

- *перше місце* посів Олександр Францев, асистент кафедри загальної психології факультету психології Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського;
- *друге* – Марія Станіславська, аспірантка лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України;
- *третє* – Сергій Кононенко, старший викладач факультету лінгвістики Національного технічного університету України «КП».

Секція 2:

- *перше місце* посіла Ольга Радченко, старший викладач кафедри психології Інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, м. Донецьк, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- *друге* – Ірина Сняданко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки і соціального управління Національного університету «Львівська політехніка»;
- *третє* – Дмитро Самойленко, викладач Краснолуцького гірничо-промислового коледжу.

Всі переможці отримали можливість безкоштовної публікації статті у фаховому збірнику ВАК України “Актуальні проблеми психології”: Т.1. “Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія”

УАОППП

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 11

Листопад 2012

УКРАЇНА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ
ВУЛ. ПАНЬКІВСЬКА, 2
КИЇВ-01033
(E-MAIL: uaoppp@online.ua)

(ТЕЛ. + 38 044 288 07 19; FAX. + 38 044 288 07 19)
МОБ. ТЕЛ. 8 (095) 607 96 27

WWW.UAOPPP.COM.UA

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, д-р психол. н., проф. -
головний редактор;

Креденцер Оксана, к. психол. н. - *заступник головного редактора;*

Члени редакційної колегії:

Філь Олена, к. психол. н., доцент

Ковальчук Олександр

Терещенко Кіра, к. психол. н.

Івкін Володимир, к. психол. н.